

תפ (פתח תקווה) 22045-06-20 - מדינת ישראל נ' גיא בריגה

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 22045-06-20 מדינת ישראל נ' בריגה
תיק חיצוני: 55589/2020

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא ארז נוריאלי

מאשימה
נגד מדינת ישראל

משיב
גיא בריגה

החלטה

1. לפניי בקשה להפקעת צו שירות לתועלת הציבור (להלן: "צו של"צ") אשר הוטל על הנאשם (הוא המשיב בבקשה זו) בגזר הדין שניתן בעניינו, ולהטלת עונש תחתיו, בהתאם לסעיף 71ד לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

רקע

2. ביום 21.04.2021 הורשע המשיב, בהתאם להודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של סחר בסמים, לפי סעיף 13 ביחד עם סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים") (ריבוי עבירות) והחזקת סמים לצריכה עצמית, לפי סעיף 7(א) ביחד עם סעיף 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (2 עבירות).

3. ביום 13.07.2022 נגזר דינו של המשיב. נוכח הליך שיקומי חיובי, הוטלו עליו העונשים הבאים: 4 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים, 300 שעות של"צ לביצוע בתוך שנה, צו מבחן למשך שנה וקנס בסך 4,000 ₪.

4. ביום 24.04.2022 אושרה תכנית השל"צ שגיבש שירות המבחן.

5. ביום 12.07.2023 הוגש לבית המשפט תסקיר מסכם צו מבחן ובקשה לדיון מחדש בצו השל"צ שהוטל על הנאשם. מהתסקיר עלה כי המשיב החל לבצע את שעות השל"צ רק בחודש מאי 2023 וביצע עד כה 38 שעות בלבד. המשיב ניתק קשר עם שירות המבחן

וניסיונות קצינת המבחן לגרום לו לשוב ולבצע את צו השל"צ, כשלו.

6. ביום 26.11.2023 נערך דיון בבקשה להפקעת צו השל"צ, וניתנה למשיב הזדמנות נוספת ואחרונה לקיים את צו השל"צ, וזאת בתוך שנה ממועד הדיון. בית המשפט החליט כי אם לא יעמוד הנאשם בצו השל"צ כלשונו או לא יקיים אחר הוראות שירות המבחן, מכל סיבה שהיא, ישקול בית המשפט הפקעת הצו והטלת ענישה תחתיו.

7. ביום 27.07.2025 הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף בו ציין כי מאז מועד מתן ההחלטה ב- 26.11.2023, נעשו ניסיונות רבים ליצור קשר עם המשיב, אך ללא הצלחה. המשיב ניתק קשר עם שירות המבחן ומסגרת צו השל"צ, לא המשיך לבצע את שעות השל"צ ולפיכך, עתר שירות המבחן להורות על הפקעת צו השל"צ והטלת ענישה חלופית.

8. ב"כ המשיב התנגדה לבקשה. לטענתה, הבקשה הוגשה בחלוף שמונה חודשים מפקיעת צו השל"צ ולפיכך לא ניתן עוד להפקיעו. ב"כ המשיב הפנתה לפסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט וללשון סעיף 71(ב) לחוק העונשין, לפיו תוקפו של צו של"צ לא יעלה על שנה. לשיטתה לא ניתן לבקש הפקעת צו של"צ והטלת ענישה חלופית בכל עת ללא הגבלת זמן. עוד נטען כי אין זה ראוי שהמאשימה תדבר בשני קולות באשר הציגה המאשימה בהליך אחר שהתנהל בבית משפט השלום ברחובות, עמדה ברורה ממנה עלה כי לאחר תום תקופת הזמן שנקבע לביצוע צו השל"צ, לא ניתן לדון בבקשה להפקעת הצו (ת"פ (רחובות) 17206-05-14 **מדינת ישראל נ' אבו עדרה** (30.12.2019)).

9. ב"כ המאשימה עתרה להפקיע את צו השל"צ ולגזור מחדש את עונשו של המשיב. לדבריה משלא השכיל המשיב למלא אחר הצו, על אף הזדמנויות חוזרות ונשנות שניתנו לו, אין לו אלא להלין על עצמו. אשר לחלוף הזמן והגשת הבקשה לאחר תום תקופת ביצוע השל"צ נטען כי שירות המבחן כגורם טיפולי בחר לשוב ולנסות לרתום את המשיב להמשיך ולקיים אחר הוראות צו השל"צ, בטרם יגיש בקשה להפקעתו.

10. עוד נטען כי אין בלשון החוק משום שלילה קטגורית ואוטומטית של האפשרות לעתור להארכת הצו בדיעבד. לתמיכה בטענותיה הוגשה פסיקה (ת"פ 51184-07-15 **מדינת ישראל נ' יעקב מזור** (06.07.2020)).

11. ב"כ המאשימה הדגישה כי דחיית בקשת שירות המבחן תביא לתוצאה שאינה רצויה ולפיה יצא חוטא נשכר.

דיון והכרעה

12. המסגרת הנורמטיבית הקובעת סמכותו של בית המשפט להפקיע צו שירות לתועלת הציבור מפורטת בהוראת סעיף 71ד לחוק העונשין וזו לשונה:

"הוכח להנחת דעתו של בית המשפט שנתן את צו השירות שהנידון לא מילא אחר

עמוד 2

צו השירות, רשאי הוא -

- (1) אם ניתן צו השירות בלא הרשעה - לבטל את צו השירות, להרשיעו ולגזור עליו עונש על העבירה שבגללה ניתן צו השירות (בסעיף זה - העבירה המקורית);
- (2) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה בלא כל עונש נוסף - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש על העבירה המקורית במקום צו השירות;
- (3) אם ניתן צו השירות לאחר הרשעה נוסף על עונש אחר - לבטל את צו השירות ולהטיל עליו עונש נוסף על העבירה המקורית במקום צו השירות, בהתחשב, בין השאר, בכל עונש שהוטל עליו על העבירה המקורית."

13. המחוקק לא קצב לוחות זמנים לדיון בבקשה ולא הגביל את סמכותו של בית המשפט לדון בבקשה להפקעת צו של"צ.

14. אף הוראת סעיף 71ב(א) לחוק העונשין, המגבילה את תקופת תוקפו של צו של"צ לשנה אחת (עם אפשרות הארכת הצו מנימוקים מיוחדים שיירשמו), ואשר אליה הפנתה ב"כ המשיב, אינה מתייחסת לפרק הזמן שבו ניתן להפקיע את הצו אלא לטווח הזמנים בו על נאשם לבצע את צו השל"צ.

15. מקובלת עליי, לעניין זה, פרשנות שניתנה בת"פ (ב"ש) 40510-04-13 **מדינת ישראל נ' גיטלמן** (פורסם בנבו, 07.09.2017) (להלן: "**עניין גיטלמן**") ולפיה:

"... הוראת סעיף 71ב(א) לחוק העונשין אינה מתייחסת לפרק הזמן שבו ניתן להפקיע את צו השל"צ אלא באה היא לתחום את פרק הזמן שבו על הנאשם לבצע את צו השל"צ, שכן ללא תחימת הזמן לביצוע העבודות תאבד התכלית החקיקתית של צו השירות את משמעותה השיקומית".

16. צא ולמד, אף אם התקופה לביצוע צו השל"צ הסתיימה, והבקשה להפקעת צו השל"צ הוגשה לאחר תקופה זו, מוסמך בית המשפט לדון בהפרת הצו, להפקיעו ואף להטיל עונש חלופי על העבירה המקורית.

17. עיון בדברי ההסבר של הצעת חוק 1357, מיום 19.7.1978, ביחס לתיקון 8 לחוק העונשין, תשל"ח-1978, מלמד על הרחבת שיקול הדעת השיפוטי ומתן גמישות בביצוע הצו:

"סעיפים 71ב עד 71ה עוסקים בפרטי של צו השירות, תקופתו, תנאיו, הפיקוח על ביצועו ודרכי שינויו. כיוון שהנסיבות עשויות להשתנות ועמן גם יכולתו של הנידון לבצע את השירות... יש צורך בגמישות ובמתן אפשרות לבית המשפט להתאים את צו השירות לנסיבות המשתנות. החיוב שהנידון מקבל על עצמו הוא לבצע את השירות, בהתאם לצו, לצייט להוראות קצין המבחן המפקח על ביצוע השירות... הפרת צו השירות אינה עבירה כשלעצמה, אולם היא עלולה להביא לביטול הצו ולגזירת העונש על העבירה המקורית,

בהתחשב בהפרת הצו, וכן - אם ניתן הצו ללא הרשעה - להרשעה ולגזירת העונש על העבירה המקורית".

(ראו גם הצעת חוק 44 מיום 01.06.2004 ביחס לתיקון 80 לחוק העונשין אשר החליפה את נוסח סעיף 71ד לחוק העונשין - הפרת צו).

18. ככלל בהטלת רכיב ענישה בדמות צו של"צ, טמונים מאפיינים שיקומיים השזורים ביסודות עונשיים. וכך, גם בענייננו, נוכח ההליך השיקומי בו השתלב המשיב, מצא בית המשפט להטיל עליו עונש של צו של"צ. משמעות נלווית להפרת צו השל"צ היא כי המשיב לא קיים את ההליך השיקומי וגם לא ריצה חלק מהעונש שנגזר עליו (ראו דברי השופטת פרוקצ'יה ברע"פ 4107/02 אסד נ' מדינת ישראל, נח(2) 248 (2003) וכן בדנ"פ 1558/03 מדינת ישראל נ' אסד, פ"ד נח(5) 547 (2004); עוד ראו: יורם רבין, יניב ואקי דיני עונשין - כרך ג: הענישה הפלילית (2022) פרק 9 שירות לתועלת הציבור).

19. בקשת שירות המבחן להפקעת צו השל"צ הוגשה בחלוף 8 חודשים ממועד פקיעת הצו. אכן, אין מדובר במצב רצוי ואתחשב בנתון זה שעה שאשקול הטלת ענישה חלופית. עם זאת, בנסיבות העניין ונוכח העומס המוטל על שירות המבחן והמצב הביטחוני השורר במדינה בשנתיים האחרונות וההנחה כי שירות המבחן כגוף טיפולי ביקש לאפשר למשיב למצות ההזדמנות שניתנה לו, איני סבור כי הבקשה להפקעת צו השל"צ הוגשה בשיהוי בלתי סביר.

20. קבלת טענת ב"כ המשיב לפיה אין לקבל את הבקשה אך משום שהוגשה לאחר תום התקופה שהוקצבה לביצוע שעות השל"צ אינה ראויה. לא זו בלבד שהמשיב לא מימש את ההליך השיקומי אלא הוא אף לא ריצה עונש קל שנגזר עליו בשל הירתמותו לאותו הליך.

21. הנצחת מצב זה, עלולה לפגוע בהרתעתו של המשיב ובהרתעת הרבים ואינה עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי וביתר בשאת, כשמדובר בעבירות נושא המקרה שלפנינו - עבירות סמים - המעמידות ציבור רב בסכנה.

התייחסות לטענות ב"כ הצדדים

22. ב"כ הצדדים הסתמכו בטיעוניהם לפני על פסיקת בתי משפט שלום.

23. ב"כ הנאשם הפנתה לת"פ (רחובות) 17206-05-14 מדינת ישראל נ' אבו עדרה (30.12.2019), שם הגיש שירות המבחן בקשה לדיון מחדש בצו של"צ שהוטל על הנאשם לאחר שהנאשם ביצע רק 16 שעות מתוך 300 שהוטלו עליו. הבקשה הוגשה למעלה משנה וחצי לאחר תום התקופה שהוגדרה לביצוע השל"צ. בית משפט השלום ברחובות קבע כי לא ניתן עוד לדון בה והבקשה נדחתה. עיון בפרוטוקול הדיון מלמד כי מדובר

בעמדה מוסכמת אליה הגיעו הצדדים ולכן, בית המשפט לא נדרש להכריע בשאלה זו. נטען איפוא, כי המאשימה מדברת בשני קולות באשר אז נתנה הסכמתה וכעת מתנגדת לבקשה.

24. ב"כ המאשימה הפנתה בתגובתה בכתב לת"פ (ת"א) 51184-07-15 **מדינת ישראל נ' מזור** (פורסם בנבו, 06.07.2020) שם נקבע סמכותו של בית המשפט לדון בבקשה. ב"כ המאשימה הדגישה כי עמדת המדינה בתיק עבו אדרה הנ"ל תואמת נסיבות יוצאות דופן ואינה רלוונטית למקרה שלפני.

25. אינני מקבל את הטענה לפיה דיברה המאשימה בשני קולות. בין אם עמדתה בעניין אבו עדרה הנ"ל תואמת נסיבותיו הייחודיות של המקרה שם ובין אם מדובר בעמדה משפטית מוטעית, היא אינה משליכה על המקרה שלפני.

26. זאת ועוד, האחריות לביצוע צו השל"צ רובצת לפתחו של הנאשם. בסעיף 71ג לחוק העונשין נקבע כי: **"מי שחויב בשירות לציבור לפי סימן זה יבצע את השירות שהוטל עליו בצו, בהתאם לאמור בו, ויציית להוראות קצין המבחן שקבע בית המשפט או של מי שהוא מינה לכך, בכל הקשור לשירות"**.

וכן: **"... האחריות לעמוד בתנאי השל"צ רובצת על כתפי המבקש"** (רע"פ 4923/18 **חאג' נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.08.2018)).

27. נוכח כל האמור לעיל, ומשבחר המשיב, פעם אחר פעם, לא לבצע את צו השל"צ במלואו, אני מורה על הפקעתו.

28. משכך, אני מורה על ביטול צו השל"צ. הדיון ימשך בפני לגופו של עניין.

29. נקבע להמשך דיון בבקשה להפקעת של"צ והטלת ענישה חלופית ליום 23.11.2025 שעה 12:00.

חובת התייצבות המשיב תובהר לו באמצעות באת כוחו.

המזכירות תעביר החלטתי זו לידיעת ב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ה חשוון תשפ"ו, 16 נובמבר 2025,

עמוד 5

בהעדר הצדדים.